

це «особи» (російськомовний аналог – термін «лицо», англomовний аналог – «person»). Другий розділ чинного Цивільного кодексу України має назву (традиційну для країн з правовою системою романо-германського типу) «Особи» і вказує на їх види – «фізичні особи» (ст. 24), тобто люди і «юридичні особи», котрі, на відміну від людей, є не «природними», а «штучними» явищами. Відповідно до ст. 80 Цивільного кодексу України юридичною особою «є організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку».

Під особистістю (російськомовний аналог – термін «личность», англomовний аналог – «personality») розуміється усталена сукупність соціально значущих якостей («рис») людини, що характеризують її як члена певного суспільства, соціуму, спільноти тощо (розуміння «людини як єдності організму і особистості» одне із положень вчення В. М. Мясіщева про «психологію стосунків»). Особистість – це конкретна людина з огляду на її культуру, характер, поведінку, – людина як носій певної моралі, моральних принципів, переконань, певних властивостей, поглядів тощо. У даному плані відповідним інтерпретаційним прикладом може бути класичне речення «врахування особистості злочинця при призначенні покарання» (враховується «позитивна характеристика з місця роботи», «сімейний стан» тощо). Зазначене речення-приклад, при його певному логічному перетворенні, може навіть підкреслити головну смислову особливість понять особа і особистість. Змістовна відмінність даних термінів стає абсолютно наочною, якщо сказати так: «врахування особистості особи, що вчинила злочин, при призначенні покарання».

Одержано 12.10.2017

УДК 342.9

Олена Геннадіївна ЮШКЕВИЧ,

доцент кафедри загальноправових дисциплін факультету № 6

Харківський національний університет внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-0024-6070>

ФОРМИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

За останні три роки, з моменту трагічних подій на майдані під час «Революції гідності», можна констатувати активність громадського суспільства у всіх сферах життєдіяльності суспільства та держави.

Актуальності набуло питання функціонування ефективного механізму взаємодії інститутів громадянського суспільства з публічною адміністрацією (органами виконавчої влади та місцевого самоврядування).

Основними проблемами розвитку громадянського суспільства в Україні на сьогодні слід визнати: відсутність ефективного громадського контролю за діяльністю публічної адміністрації; недостатня практика залучення громадськості до формування та реалізації державної політики і вирішення питань місцевого значення; благодійники не мають ефективних стимулів з боку держави, зокрема податкових, обтяжені бюрократичними процедурами, відсутній дієвий механізм захисту від шахрайства та інших зловживань у сфері благодійництва; більшість організацій громадянського суспільства не має доступу до державної фінансової підтримки через її обмежений обсяг, незастосування прозорих конкурсних процедур та надання необґрунтованих переваг окремим видам організацій громадянського суспільства; реалізацію програм (проектів, заходів), розроблених організаціями громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка держави, ускладнюють надмірно короткі строки, протягом яких вона надається, та необґрунтовані обмеження на види витрат, які можуть бути профінансовані за рахунок бюджетних коштів;

потенціал організацій громадянського суспільства не повною мірою використовується органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування для надання соціальних та інших суспільно значущих послуг; спостерігається тенденція надання переваги у цій сфері державним і комунальним підприємствам та установам, що не сприяє підвищенню якості послуг та призводить до надмірного зростання бюджетних видатків; недостатні стимули щодо здійснення організаціями громадянського суспільства підприємницької діяльності, спрямованої на вирішення соціальних проблем (соціальне підприємництво), долучення таких організацій до надання соціальних послуг зі сприяння у працевлаштуванні та професійної підготовки соціально вразливих верств населення; відсутня єдина державна інформаційно-просвітницька політика у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства.

На вирішення цих проблем чинним законодавством передбачено проведення консультації з громадськістю за питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку держави, реалізації та захисту прав і свобод громадян, задоволення їх політичних,

економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Органи виконавчої влади під час проведення консультацій з громадськістю взаємодіють із засобами масової інформації, надають їм необхідні інформаційно-аналітичні матеріали.

Консультації з громадськістю проводяться у формі публічного громадського обговорення, електронних консультацій з громадськістю (безпосередні форми) та вивчення громадської думки (опосередкована форма).

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів: конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) з громадськістю; інтернет-конференцій, відеоконференцій. Додатково у рамках публічного громадського обговорення можуть проводитися засідання громадських рад, інших допоміжних органів, утворених при органах виконавчої влади.

Електронні консультації з громадськістю проводяться у підрубриці «Електронні консультації з громадськістю» рубрики «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту органу виконавчої влади. Для проведення електронних консультацій з громадськістю використовується також урядовий веб-сайт «Громадянське суспільство і влада».

Вивчення громадської думки здійснюється шляхом: проведення соціологічних досліджень та спостережень (опитування, анкетування, контент-аналіз інформаційних матеріалів, фокус-групи тощо); створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін; опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки. Для організації вивчення громадської думки з метою отримання об'єктивної та достовірної інформації орган виконавчої влади може відповідно до законодавства укладати договори з дослідницькими організаціями, фахівцями, експертами, інститутами громадянського суспільства про проведення на умовах відкритого конкурсу фахових, наукових соціологічних досліджень, спостережень, експрес-аналізу пропозицій різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін.

Одержано 12.10.2017

